

Total Pages:1

M.A-I/SANSKRIT-IV/2021

M.A. PART-I EXAMINATION 2021 (CDOE)

SUBJECT: SANSKRIT

PAPER: IV

Full Marks: 40

Time: 2 Hours

The figure in the margin indicates full marks. Candidates are required to give answer in their own words as far as practicable.

FIRST HALF

MARKS: 20

1. निम्नलिखितेषु प्रश्नद्वयं समाधेयम् -

10×2=20

क) शिशुपालवधमहाकाव्यस्य द्वितीयसर्गमवलम्ब्य उद्धव-वचनस्य सारांशः पर्यालोच्यताम् ।

ख) सोमसूक्तमवलम्ब्य सोमस्तूतिः समुपवर्णयताम् ।

ग) ऋक् प्रातिशाख्यानुसारतः व्यञ्जनस्वरूपं प्रतिपाद्यताम् ।

ग) अधोलिखितयोर्व्याख्या करणीया-

- i. उत्तरेऽष्टा उष्माणः।
- ii. स्वरान्तरं तु विवृतिः।

SECOND HALF

MARKS: 20

1. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु यथेच्छं द्वौ समाधेयौ -

10×2=20

(a) शिबिजातकस्य नैतिकशिक्षायाः मूल्यायनं विधाय कथावृत्तं संक्षेपेण उपस्थाप्यताम् ।

(b) अविषह्यश्रेष्ठीति नामकरणे हेतुः कः? स्वशब्दैः अविषह्यश्रेष्ठीजातककथा लिख्यताम् ।

(c) अधोलिखितेषु सूत्रेषु चतुर्णां व्याख्या करणीया -

2½×4=10

- i. ऐरावते च ।
- ii. ऋत्वादिषु तो दः ।
- iii. ऐत एत ।
- iv. इत्पुरुषे रो ।
- v. इदीतः पानीयादिषु ।
- vi. इतेस्तः पदादेः ।

(d) अधस्तनेषु पदेषु द्वयोः प्राकृतप्रकाशग्रन्थमवलम्ब्य सूत्रसहकारेण प्राकृतरूपं प्रदर्शयत-
5×2=10

किरातः , एकादश , ऐरावतः , भरतः